

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. V. Puica)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Daniliuc Nicolae și de către Ministerul Justiției,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile, încasarea despăgubirilor morale și cheltuielilor pentru asistența juridică,

împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de către Daniliuc Nicolae și de către Ministerul Justiției și menținută hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 23 iunie 2020, Daniliuc Nicolae s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând să se constate că i s-a încălcat dreptul la examinarea cauzei în termen rezonabil, cu încasarea 100 000 lei, cu titlu de despăgubiri morale, și 6 000 lei, cheltuieli pentru asistența juridică.

În motivarea cererii de chemare a invocat că, la 09 septembrie 2019, s-a adresat Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), cu o cerere privind constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei penale într-un termenul rezonabil. Art.4 alin.(4) din Legea nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești stabilește că, instanța examinează cererea în cel mult trei luni de zile de la depunerea ei în instanța de judecată

A precizat că deși cererea a fost înregistrată la 09 septembrie 2019, nici până la data adresării cu prezenta cerere cauza nu a fost soluționată. Prin neglijarea acestui termen instanța de judecată a încălcat, în mod flagrant, termenul de examinare a cererii, respectiv, dreptul său la judecarea cauzei într-un termen rezonabil. Având în vedere jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, reclamantul a

considerat că suma de 100 000 lei reprezintă o reparație echitabilă pentru încălcarea dreptului său. Totodată, reclamantul a solicitat a fi încasați 6 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru), a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile, încasarea despăgubirilor morale și cheltuielile pentru asistență juridică.

A fost constatat încălcat dreptul lui Daniliuc Nicolae la judecare în termen rezonabil a cauzei civile nr.2-17141/2019 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Ministerului Justiției despre constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, încasarea despăgubirilor morale, penalitatea și cheltuielile de judecată.

A fost încasat din contul bugetului public național, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Daniliuc Nicolae – 1 500 lei, cu titlu de despăgubiri morale.

A fost respinsă pretenția lui Daniliuc Nicolae despre încasarea cheltuielilor de asistență juridică, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de către Daniliuc Nicolae și de către Ministerul Justiției și menținută hotărârea din 10 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru).

Pentru a decide astfel, instanțele au reținut în hotărârile sale că examinarea cauzei în prima instanță a numărat un an și 26 de zile, iar pârâtul nici nu a prezentat careva probe care ar confirma că omiterea termenului de trei luni se datorează comportamentului reclamantului.

La 28 august 2021, Daniliuc Nicolae a contestat cu recurs decizia din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanțele ierarhic inferioare au acordat o despăgubire morală insuficientă din punct de vedere a practicii CEDO.

La 06 septembrie 2021, Ministerul Justiției a contestat cu recurs din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 18 mai 2021, expediată părților la 13 iulie 2021, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acesteia. Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de către Daniliuc Nicolae și de către Ministerul Justiției, inadmisibile, din considerentele ce

urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Daniliuc Nicolae și de către Ministerul Justiției, nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestora ca fiind

admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de către Daniliuc Nicolae și de către Ministerul Justiției.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Daniliuc Nicolae și de către Ministerul Justiției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru